

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Білоцерківський національний аграрний університет
Агробіотехнологічний факультет

Спеціальність 201 «Агрономія»

Допускається до захисту

Завідувач кафедри технологій в рослинництві та захисту рослин

канд. с.г наук, доцент _____ Т.В. Панченко

« ____ » _____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
ОСОБЛИВОСТІ ПІДБОРУ НОВИХ СОРТІВ КАРТОПЛІ В УМОВАХ
НВЦ БНАУ БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Виконав Копійка Андрій Павлович _____

Науковий керівник, канд. с.г наук Остренко М.В. _____

Рецензент, канд. с.г наук Федорук Ю.В. _____

Я Копійка Андрій Павлович засвічую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023

**БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Спеціальність: 201 «Агрономія»

Затверджую

Гарант ОП 201 Агрономія

доктор с.г. наук М.Б. Грабовський

« ____ » _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу здобувачу

Копійка Андрій Павлович

прізвище, ім'я та по батькові

Тема: Особливості підбору нових сортів картоплі в умовах НВЦ БНАУ Білоцерківського району Київської області.

Затверджено наказом ректора № ____ від _____

Термін здачі студентом готової кваліфікаційної роботи в деканат: до «1» листопада 2023 р.

- Перелік питань, що розробляються в роботі.

- a. зробити фенологічні спостереження;
- b. визначити стійкість досліджуваних сортів проти фітофторозу;
- c. визначити товарність бульб;
- d. визначити вміст крохмалю в бульбах;
- e. зробити обліки кінцевої врожайності досліджуваних сортів;
- f. дати економічну оцінку вирощування досліджуваних сортів;
- g. зробити математичну обробку отриманих результатів.
- h. на основі отриманих результатів зробити відповідні висновки та пропозиції;
- i. опрацювати до 50 літературних джерел та зробити розділ огляд літератури

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	До 1 жовтня 2023 р.	виконано
Методична частина	До 1 жовтня 2023 р.	виконано
Дослідницька частина	2022-2023 рр.	виконано
Оформлення роботи	Жовтень 2023 р.	виконано
Перевірка на плагіат	Листопад 2023 р.	виконано
Подання на рецензування	Листопад 2023 р.	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	Листопад 2023 р.	виконано

Керівник кваліфікаційної роботи _____ доцент Остренко М.В.

підпис

Здобувач _____

Копійка А.П.

підпис

Дата отримання завдання «06» квітня 2022 р.

РЕФЕРАТ

Копійка Андрій Павлович. Особливості підбору нових сортів картоплі в умовах НВЦ БНАУ Білоцерківського району Київської області.

Досліджено: ріст, розвиток, стійкість проти фітофторозу, урожайність і товарність бульб картоплі, а також вміст крохмалю середньоранніх сортів картоплі Мирослава, Злагода та Арія в умовах дослідного поля НВЦ Білоцерківського НАУ.

Використано: польові та лабораторні методи досліджень, проведено математичну обробку результатів досліджень.

Виявлено: що найбільшою стійкістю рослин картоплі проти фітофторозу в польових умовах відзначалися сорти Злагода і Арія, що найвища середня урожайність по повтореннях була забезпечена сортом Арія, найвища середня урожайність товарних бульб зберігається за сортом Арія, найвищий вміст крохмалю в бульбах в середньому по повтореннях був у сорту Арія, всі досліджувані сорти картоплі мають високі економічні показники.

Зроблено висновок: що найвищі показники за досліджуваними критеріями отримано у сорту Арія, цей сорт забезпечив найвищу урожайність, рівень рентабельності та чистий прибуток з 1 га, інші сорти мали дещо нижчі показники.

Одержані результати: в умовах дослідного поля НВЦ Білоцерківського НАУ можна рекомендувати для вирощування, середньоранні сорти картоплі Мирослава, Злагода та Арія.

Кваліфікаційна робота магістра містить 58 сторінок, 10 таблиць, 3 рисунки, список використаних джерел із 35 найменувань, 2 додатки.

Ключові слова: картопля, крохмалистість, урожайність, фітофтороз, товарність бульб, сорти.

ANNOTATION

Kopiyka Andriy Pavlovych. Peculiarities of selection of new potato varieties in the conditions of the BNAU Research Center in Bila Tserkva district of Kyiv region.

Researched: growth, development, resistance to late blight, yield and marketability of potato tubers, as well as starch content of medium-early potato varieties miroslava, zlagoda and aria in the experimental field of the research center of bila tserkva nau.

Used: field and laboratory research methods, and mathematical processing of research results.

Detected: that the highest resistance of potato plants against late blight in the field was observed in the varieties Zlagoda and Aria, that the highest average yield in replications was provided by the variety Aria, the highest average yield of marketable tubers was retained by the variety Aria, the highest starch content in tubers on average in replications was in the variety Aria, all the studied potato varieties have high economic indicators.

It was concluded: that the highest performance according to the studied criteria was obtained in the Aria variety, this variety provided the highest yield, profitability and net profit per 1 ha, while other varieties had slightly lower performance.

Obtained results: in the conditions of the experimental field of the research center of Bila Tserkva NAU, it is possible to recommend for cultivation, medium-early varieties of potatoes Miroslava, Zlagoda and Aria.

Qualification work the master's thesis contains 58 pages, 10 tables, 3 figures, a list of 35 references, and 2 appendices.

Key words: potatoes, starchiness, yield, late blight, marketability of tubers, varieties.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1 СОРТ – ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР КАРТОПЛЯРСТВА (огляд літератури)	8
РОЗДІЛ 2 БОТАНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КАРТОПЛІ (об’єкт досліджень)	30
РОЗДІЛ 3 УМОВИ, МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ	39
3.1. Характеристика ґрунтів зони та дослідної ділянки	39
3.2. Погодні умови в роки проведення досліджень	40
3.3. Мета й завдання досліджень	42
3.4. Програма і методика досліджень	43
3.5. Агротехніка вирощування бульб картоплі	44
РОЗДІЛ 4 РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ	45
4.1. Фенологічні спостереження за розвитком різних сортів картоплі під час вегетації рослин	45
4.2. Стійкість проти ураження рослин картоплі фітофторозом	46
4.3. Порівняльна оцінка нових сортів картоплі Української селекції, за врожайністю бульб	47
4.4. Якість бульб картоплі залежно від сорту	49
4.5. Економічна ефективність вирощування різних сортів картоплі	51
ВИСНОВКИ	53
ПРОПОЗИЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ	54
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	55
ДОДАТКИ	58

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Болілий П.П., Мицько В.М., Поліщук С.Ф. Як запобігти потемнінню картоплі. -К.: Урожай, 1976. -С. 18-22.
2. Вітенко В.А., Осипчук А.А., Кучко А.А. Селекція і насінництво картоплі. -К.: Урожай, 1988. - 125 с.
3. Власенко М.Ю., Каліцький П.Ф., Шевченко Л.А. Удобрення картоплі. - К.: Урожай, 1976. -С. 36-102.
4. Влох В.Г., Біган Г.І. та ін. Довідник картопляра. - Ужгород: Карпати, 1987.-203 с.
5. Влох В.Г. Гірське картоплярство (методичні рекомендації). - Львів, 1993.-35с.
6. Влох В.Г. Сорт Мавка // Картофель и овощи. - 1984.-№9.-С.
7. Гончарик М.Н. Водобмін //Физиология сельскохозяйственных растений. -М., 1971.-Т.12.-С.52-65.
8. Гончарик М.Н. Біологічні і екологічні особливості бульби // Фізіологія і біофімія бульби. - Мінськ, 1979. - С. 19.
9. Горкуценко О.В., Губар М.І., Вовк О.В. Формування раннього урожаю картоплі залежно від сорту в умовах Лісостепу України // Картофель. - М., 1976.-С. 56.
10. Гуменюк А.П. Агровиробниче районування Львівської області // Рекомендації по хімізації сільського господарства Львівщини. - Львів: Каменярь, 1965.-С. 16-22.
11. Ільчук В.А. Урожай і якість картоплі залежно від технологічних заходів вирощування в умовах західного Лісостепу України // Автореферат дис. канд. с.-г. наук. -Київ, 1996.-С. 10-25.
12. Куценко В.С. Місце картоплі в сівоzmіні // Картопля. - К., 1978. -С. 78-102.
13. Куценко В.С. Прогресивна агротехніка картоплі. - К., 1984. - С. 25-45.

14. Кучко А.А., Мицько В.М. Потенційна продуктивність картоплі і основні фактори її формування // Картоплярство. - 1995,- Вип. 2.-С.3-8.
15. Кучко А.А., Мицько В.М. наш другий хліб // Дім, сад, город. - 1996.- №1.-С. 13-18.
16. Осипчук А.А., Назар С.Г., Тимошенко Г.В. Нові сорти картоплі: Обрій, Ракурс і Купава // Картоплярство. Міжвідомчий науковий збірник. - № 28.- К.: Видав. "Довіра", 1998.- С. 109.
17. Теслюк П.С. Продовольча картопля. - К., 1989.- 200 с.
18. Районовані сорти для Львівської області на 2001 рік. - Львів, 2001. - 20с.
19. Реєстр сортів рослин України на 2022 рік. - К., 2021.- 54 с.